

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Leonem X. Pontificem Maximvm

[Straßburg], 1519

VD16 L 3409

Conclvsio XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34717

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

omitti, contra præceptū ecclesiæ, si qua arriserit cœlestis illustratio & affectio. Si ergo in ijs uocationibus feriant leges ecclesiæ, quomodo non feriantur in uocatiōe & ecclasi tam magna scilicet mortis. Nisi forte stultorū sequi oportet multitudinē, q̄ in operibus suis cœrimonialibus ita hæret, ut manifestam obedientiam dei & hominū propter illa s̄epius postponant, & recte sibi fecisse uideant, si illa tantum, cœtera uero nunc̄ fecerint.

Tertio. Esset sane ecclesia tum satis impia in deum, si scilicet eum in suo foro retineret inferiori, quem deus iam ad suum tribunal supremū uocat. Aut quando patiēt summus Pontifex, tecum teneri lege, iuribusq̄ fori inferioris Episcopi aut plati, postq̄ uocatus est suo foro sisti: an ipse id a suis inferioribus requirit quod ipse homo suo deo superiori nō permittit? Claudit ergo manum dei homo, & homo non potest claudere homini. Ab sit. At certe si morituro imponit Canones, clarū est quod eum secundūm suum forum iudicat & punit. Hæc sunt itaq̄ ferme uiginti rationes, quæ me mouerunt(ut spero) nō temere dubitare de materia illa canonicarum pœnarum, cum in contrariam partē nulla sit authoritas, nec Canon, nec ratio, nec uniuersalis usus ecclesiæ, sed abusus quorundam tantummodo.

CONCL VSIO.

XI.

Zizania illa, de mutanda pœna Canonica, in pœnā purgatorij, uidentur certe, dormientibus episcopis, seminata.

HIC togo, nullus existimet me calumniā R. Episcopis struere, quod dixerim eos dormiuisse. Euangelij, non mea sunt uerba, nisi quod ibi non ponitur nomen episcoporum, sed hominum. Certum est tamen, quod per homines intelligit Maiores & rectores Ecclesiæ, nisi per tropologiam, uniuscuiusq̄ spiritū, & mentē super corpus suū acceperis. Igitur pontifices ecclesiæ, ista quidem nō docent, quia(ut dixi) nullus Canon, nullum statutum ex illis habemus, unde id possit doceri. Frustra itaq̄ labo rānt, quidā Canonistæ, dum nituntur ostendere, quales sint illi anni dies, quadragenē in purgatorio, cum uere nulli sint, aut saltem esse non probet. Sed error inde uenit, quod non aduertunt Canones esse in tempore huius uitæ statutos, & super terram ligantes, sicut qui mutat municipium, & iura quoq̄ municipi

C

M. L. RESOLVTIONES DE VIRTUTE IN
lia simul. Quod si quid debet, prius cogitur satissimamente, q̄ mutare. Igitur morituris prorsus nihil est imponendum, neq; remittendi sunt ad purgatorium cum residuo pœnitentiae (ut Gerson in aliquo loco afferit) sed magis (ut idem melius alibi sapit) ad mortem cōstanter & uolenter pro uoluntate dei suscipiendam.

Hic uidendum cōmentum illud & futile cauillum, quo uelut puellulos terrere liruis cupiunt, dicentes, quia sacerdos ignorat mensuram contritionis absoluendi, ideoq; forte non imponit tantam satisfactionem, quantum iustitia diuina requirit, quare necesse est & huic uel proprio opere, uel indulgentijs satissimi.

Primū uide, ut nuda sua uerba pro oraculis sonent, sine ulla probatione, cum tñ Propheta dicat, Non faciet deus uerbū, nisi reuelauerit secretum suū ad seruos suos Prophetas. Nec est credibile, cū deus nōster sit, qui docet nos utilia, sicut per Prophetā loquitur, non etiā hanc suæ iustitiae exactiōē alicubi reuelari.

Deinde nescio an sic dicentes, deum uelint usurariū aut mercatorē facere, ut qui non remittat gratis, nisi ei uelut premium reddatur, satissatio. An forte uolunt, ut cum iustitia dei tractemus de nostris peccatis, coram qua nullus iustificatur homo.

Tertio. Si id ita est, cur ergo Papa plenarie absoluit, cum eque ignorat mensuram contritionis, nec ipse potest supplere contritionis imperfectionem: perfecta autem eius absolutione non eget. Nec habet alterius generis potestatem quam aliis sacerdos, sed alterius quantitatis, quia ipse omnium peccata, alijs aliqua remittunt, & quantum satisfactionem illi in aliquibus, tantam ipse in omnibus potest remittere, nec amplius. Alioquin monstrum esset ecclesia ex diuersi generis potestate constituta.

Quarto. Et ecclesia primitiva ignorabat contritionis mensuram & pondus spirituum, nihilo tamen minus remittebat plenarie peccata post peractam pœnitentiam, quam satissuisse, nō potuit scire, iuxta horum sententiam.

Quinto. Iterum somniū procedit ex eo, quod remissionem peccatorum non super fidem & uerbum misericordis Christi, sed super opus currentis hominis ædificant, quia satisfactionem plenariam dari non posse singunt, nisi perfecte contritis, quorum nullus est in hac uita. Et tamen concedunt eam dari a Papa, etiā imperfecte contritis.

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

Sexto. Si iustitia dei aliquid requirit, iam extra manum est eccl^{esiæ}; quæ nihil habet mutare, quod deus uult aut imponit. Stat enim firma sententia, Consiliū meum stabit, & uolūtas mea fiet

Eadem ratione & illud cōfutatur, quod ali^j dicunt, pœnas Canonicas esse declaratorias pœnarū a iustitia diuina requisitarū, Primū illud non probatur, ergo eadē facilitate conténitur. Si declarat, ergo impossibile est, ut relaxet ecclesia easdē, quia non imposuit, sed impositas a deo declarat. Aut dicere cogētur, qđ uerū Christi sic sit ordinandū. Quodcunq^j ego ligauero, tu solues

C O N C L V S I O XII.

Olim pœnæ Canonicæ, non post, sed ante absolutionem imponebantur, tanquam tentamenta uerae contritionis.

Istetum probat octauam hēc duodecima, quia Canonicae pœnæ adeo sunt temporales, ut finem sui habeant ipsam absolutionem. Cum autem nullus moriturus non debeat absolui (cæteris paribus) patet, quod nō imponendæ, sed etiam impositæ & imponendæ, sunt potius relaxandæ. Quod si mos ille priscus ecclesiæ hucusq^j fuisset seruatus, nō fuisset error iste natus. Nunc uero cū absolutione p̄cedat pœnas, factū est, ut in absolutionis iniuriā non absoluunt remittant in mortē, & rem monstro faciant similimā, dū absoluendo nō absoluunt, & absoluūt eadē uoce ligat.

Primo probatur concl. ex primo usu solennis pœnitentiæ, in Canonibus descriptæ, cuius uel exemplū uel reliqui uestigium adhuc agitur in homicidijs pœnitentiæ. Cur enim hic uiuentem absoluunt a pœna, & non remittunt eum ad alias in uita agendas, qui tam rigidi sunt in morituros?

Secundo, Sic Beatus Hieronymus scribit Fabiolam suam absolucionem. Sic B. Ambrosius suum Theodosium absoluuit. Deniq^j apud nullum frequentius id legitur, qđ apud gloriosum martyrem Cyprianum lib. iiij. epistolarum suarum. Item in Ecclesiastica & tripartita historia. Item apud Dionysium in Ecclesiastica Hierarchia status pœnitentium, & energumenorū describitur. In ijs omnibus uidemus, non fuisse receptos tunc ad gratiam & absolutionem peccatores, nisi peracta pœnitentia.

Tertio, Neg^j Christus absoluuit Mariam Magdalenam, & adulteram nisi post lachrymas unctionem, & uehementissimam &

C ij